

**CONFERIREA TITLULUI ACADEMIC
DOCTOR HONORIS CAUSA AL
UNIVERSITĂȚII *SPIRU HARET*
EXCELENȚEI SALE, DOMNULUI ION
ILIESCU, PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**

**Solemnitatea a avut loc la Palatul
Învățământului, Științei și Culturii unde au
participat miniștri, parlamentari, personalități
academice și universitare, membri ai
Universității *Spiru Haret***

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

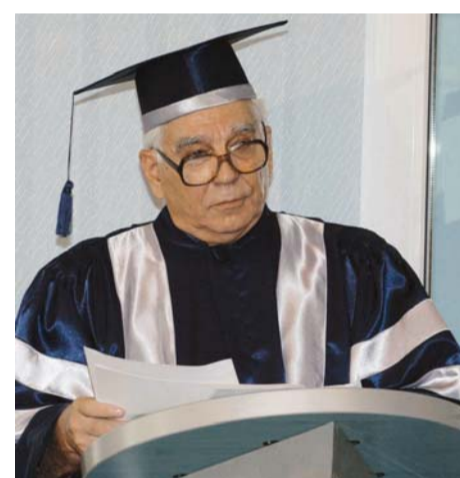
Conferirea titlului academic

DOCTOR HONORIS CAUSA AL UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET

Excelenței Sale, domnului ION ILIESCU, Președintele României

Solemnitatea a avut loc la Palatul Învățământului Științei și Culturii. Au participat miniștri, parlamentari, personalități academice și universitare, membri ai Senatului Universității Spiru Haret

Alocuțiunea domnului prof.univ.dr. Aurelian BONDREA, rectorul Universității Spiru Haret

Domnule Președinte Ion Iliescu, Distinși oaspeți, Stimați colegi, membri ai Senatului Universității Spiru Haret, Onorată asistență,

În temeiul Hotărârii Senatului Universității Spiru Haret, la propunerea Facultății de Sociologie-Psihologie și a Institutului de Sociologie și Opinie Publică, astăzi avem onoarea de a conferi

Laudatio

titlul academic de **Doctor Honoris Causa** al Universității Spiru Haret domnului Ion Iliescu, Președintele României, personalitate științifică și politică de incontestabilă valoare, intelectual profund și erudit, de mare deschidere spirituală, călăuzit de-a lungul întregii vieți de un înalt ideal de etică socială.

Unii dintre dumneavoastră se vor întreba, poate, de ce propunerea vine din partea Facultății de Sociologie-Psihologie și a Institutului de Sociologie și Opinie Publică?

Răspunsul este motivat și susținut de următoarele argumente:

1. Prin interesul pentru cunoașterea și acțiunea în serviciul națiunii, domnul Președinte Ion Iliescu se integrează remarcabilei noastre școli de sociologie, preocupată de înțelegerea problemelor societății românești și de găsirea răspunsurilor care să conducă la acțiunea concretă, având ca finalitate eliminarea

disfuncționalităților și ameliorarea vieții sociale.

Prin efortul de înțelegere profundă a realității sociale românești din perspectivă holistă, integratoare, multi-și interdisciplinară, prin capacitatea de a opera o sinteză nu numai empirică, ci și teoretică validă, prin implicarea directă în acțiunea care să facă posibilă atingerea unor țeluri ce servesc țării și poporului român, cercetătorul și omul politic Ion Iliescu au contribuit în mod substanțial la slujirea științei națiunii, așa cum a fost gândită de fondatorii sociologiei românești.

Strânsa legătură între teorie și practică, astfel încât cunoașterea să reflecte cât mai fidel și mai profund realitățile naționale, iar acțiunea să optimizeze neîncetat, pe baze științifice, aceste realități a reprezentat un crez permanent pentru teoreticianul și omul de acțiune Ion Iliescu.

(Continuare în pag. 3)

Alocuțiunea domnului Ion ILIESCU, Președintele României

Domnule Rector, Stimați membri ai Senatului Universității Spiru Haret, Onorată asistență, Doamnelor și domnilor,

Doresc, înainte de toate, să-mi exprim gratitudinea pentru actul decizional de azi, prin ale cărui aprecieri și motivații mi se acordă titlul de **Doctor Honoris Causa** al Universității

condițiile unei instituții pilon. De altfel, fapt de excepție, inovator, sunteți singurii care aveți o televiziune proprie, ceea ce conferă învățământului un caracter deschis, de dialog și dezbateră, și vă plasează în rândul universităților europene, sub incidența spiritului european.

Vă felicit călduros pentru toate acestea și vă rog să primiți asigurarea întregii mele considerații.

Onorată asistență,

Cu permisiunea dumneavoastră, voi expune, în cele ce urmează, câteva din considerentele de principiu cu privire la relația dintre cultură, învățământ și știință, pe de o parte, iar pe de alta, dintre acestea și fenomenele de mare adâncime economică, politică și socială care au loc astăzi în lume, în special integrarea și globalizarea, văzute prin prisma procesului de dezvoltare durabilă.

Pomesc de la principiul că, în esența ei, cultura este o formă superioară de libertate și ea contribuie esențial la progresul întregii societăți. Vreau, prin această succintă încercare de definiție, să subliniez de fapt valoarea în plan uman-social a culturii și impactul ei în lumea valorilor practice, reale, ale democrației, inclusiv în sfera economică și a construcției statului de drept, a spiritului civic, comunitar.

Pe fondul integrării și al globalizării, cultura rămâne principalul vector al identității naționale, pe cât de complexă în spațiul ei de reflecție și de afirmare, pe atât de unitară în diversitatea orizonturilor ei de manifestare. Aici, în acest punct de confluență, își exercită cu precădere rolul știința și învățământul, educația.

(Continuare în pag. 3)

Inaugurarea Palatului Învățământului, Științei și Culturii în prezența Președintelui României, domnul Ion ILIESCU

Tăierea panglicii inaugurale

Cuvântul rostit de rectorul Universității Spiru Haret

Stimate domnule Președinte Ion Iliescu, Distinși invitați, Stimați colegi, Dragi studenți, Onorată asistență,

Permiteți-mi, mai întâi, să vă adresez tradiționalul *Bun venit!* și să vă exprim calde mulțumiri pentru că ați răspuns invitației de a fi alături de noi în aceste momente cu semnificații deosebite în viața Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret.

Palatul în care ne aflăm a fost construit în anul 1938, ca Palat al Creditului Funciar Urban din București, sub domnia regelui Carol al II-lea, președinte al Consiliului de Miniștri fiind Patriarhul Miron Cristea, așa cum se consemnează pe placa aflată pe frontispiciul holului

central. De-a lungul vremii a avut mai multe identități și diferite destinații.

În anul 2002, acest Palat a fost cumpărat în condiții de deplină legalitate, prin licitație publică, de Fundația România de Măine. El a fost consolidat, restaurat și a dobândit o nouă funcționalitate și o nouă identitate.

Astăzi, 24 iunie, în prezența domnului Președinte Ion Iliescu și a distinșilor invitați, inaugurăm acest Palat sub numele de Palat al Învățământului, Științei și Culturii, monument istoric și de arhitectură.

Aici își au sediul central Fundația România de Măine și Universitatea Spiru Haret, două instituții cu caracter non profit, persoane juridice de drept privat, înființate, în anul 1991, potrivit prevederilor Legii nr.21 din 1924 și în conformitate cu prevederile propriului Statut.

Expresie și concretizare a unei concepții integratoare moderne, de sorginte sociologică, privind dezvoltarea învățământului, științei și culturii, înțelese ca factori esențiali, decisivi ai progresului social-economic la sfârșitul de secol XX și început de nou secol și mileniu, Fundația România de Măine și, în cadrul ei, Universitatea Spiru Haret își afirmă, de peste un deceniu, o dinamică funcție constructivă.

Pornind de la convingerea că într-o societate bazată pe cunoaștere și informație, pe cuceririle cele mai noi ale tehnicii și tehnologiei, pe exigențele dezvoltării durabile, rolul învățământului, științei și culturii este primordial, Fundația România de Măine și-a creat un sistem instituțional, coerent și complex, capabil să asigure realizarea scopului și obiectivelor stabilite prin Statut.

(Continuare în pag. 2)

Paginile 4, 5, 6, 7, 8 și 9

Ce trebuie să știm despre

Admiterea la Universitatea Spiru Haret

Inaugurarea Palatului Învățământului, Științei și Culturii în prezența Președintelui României, domnul Ion ILIESCU

În Cartea de onoare a Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret, Președintele Ion ILIESCU a scris:

„Felicitări Fundației România de Măine și Universității Spiru Haret pentru progresele realizate într-un timp relativ scurt. Cu cele mai bune urări de noi succese și de progrese în dotarea învățământului și în formarea noilor generații”

Ion Iliescu

24.06.2003

Cuvântul rostit de rectorul Universității Spiru Haret

(Continuare din pag. 1)

Acest sistem, organic structurat, s-a dovedit funcțional și eficient. Instituțiilor inițiale li s-au adăugat altele noi, configurându-se un sistem bine articulată, ale cărui elemente sunt în strânsă legătură, interconstruindu-se reciproc.

Caracterul organic, unitar, structural și funcțional al Fundației România de Măine a determinat viabilitatea, dar și dezvoltarea continuă a acestei instituții.

La fel de importantă s-a dovedit a fi respectarea strictă a principiului non profit, ca temei al finanțării investițiilor, valoarea patrimoniului propriu reprezentând, la începutul acestui an, peste 1.500 miliarde lei.

Toate investițiile s-au realizat exclusiv din fonduri proprii, fără a beneficia de credite, donații sau sponsorizări, fiind utilizate pentru crearea celor mai bune condiții desfășurării procesului de învățământ, cercetării științifice, activităților educative, cultural-artistice și sportive,

pentru asigurarea unor condiții civilizate de cazare și servirea a mesei pentru studenții Universității Spiru Haret.

Vă rog să-mi permiteți să mă opresc aici, adresându-vă, domnule Președinte, invitația de a tăia împreună panglica inaugurală.

Pentru a marca acest moment deosebit, vă rog să-mi permiteți să dezvelim placa, ce consemnează inaugurarea Palatului Învățământului, Științei și Culturii, în prezența Președintelui României, domnul Ion Iliescu.

În mica expoziție cu fotografii și cifre – imagine convingătoare a evoluției Universității Spiru Haret și a direcțiilor de dezvoltare în viitor

Inaugurarea Palatului Învățământului, Științei și Culturii

Festivitatea inaugurării Palatului Învățământului, Științei și Culturii s-a desfășurat în holul central al monumentalului edificiu, îndată după întâmpinarea înaltului oaspete.

În scurta cuvântare rostită, prof.univ.dr. Aurelian BONDREA a mulțumit președintelui țării pentru vizită și l-a invitat să inaugureze Palatul Învățământului, Științei și Culturii.

Președintele României, domnul Ion ILIESCU, a acceptat cu plăcere invitația și, împreună cu prof. univ. dr. Aurelian BONDREA, au tăiat panglica inaugurală, în aplauzele întregii asistențe, alcătuită din parlamentari, miniștri, profesori universitari și studenți, consilieri de stat și prezidențiali, alți invitați de onoare.

„În prezența Președintelui României, domnul Ion ILIESCU, s-a inaugurat Palatul Învățământului, Științei și Culturii, fost Palat al Creditului Funciar Urban din București, monument istoric și de arhitectură, cu o vechime de 65 de ani, restaurat de către Fundația România de Măine, instituție social-umanistă de cultură, știință și învățământ.”
24 iunie 2003.

După dezvelirea acestei plăci comemorative, Președintele Ion ILIESCU a rostit cuvinte de apreciere asupra acestei opere culturale de restaurare a monumentalei clădiri și s-a interesat despre atribuțiile funcționale ce i-au fost conferite noului Palat al Învățământului, Științei și Culturii.

Următoarea etapă a vizitei Președintelui României s-a desfășurat în fața panourilor cu imagini și cifre reprezentative

Înaltului oaspete i-a fost apoi prezentat istoricul acestei clădiri monumentale.

Așa cum stă scris și pe placa memorială de pe frontonul holului central, „În anul 1938, luna martie, ziua 20, s-a zidit piatra fundamentală a acestui Palat al Creditului Funciar Urban din București, sub domnia M.S. Regelui Carol al II-lea, Președinte al Consiliului de Miniștri fiind I.P.S.S. Miron Cristea, Patriarh al României”. Clădirea a fost cumpărată, prin licitație publică, de Fundația România de Măine, dobândind astfel o nouă funcționalitate și o nouă identitate ca Palat al Învățământului, Științei și Culturii.

Placa, fixată pe partea dreaptă a holului central, consemnează evenimentul inaugurării:

despre evoluția Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret.

Președintele României, domnul Ion ILIESCU, a manifestat un interes deosebit față de toate aceste realizări, solicitând câteva informații suplimentare și, în final, felicitând călduros gazdele pentru succesele de până acum și pentru proiectele lor viitoare.

Solemnitatea acordării titlului academic

Martți, 24 iunie a.c. a fost o zi care va rămâne în anele vieții universitare bucureștene: domnului Ion ILIESCU, Președintele României, i-a fost conferit titlul de **Doctor Honoris Causa** al Universității Spiru Haret. Evenimentul s-a desfășurat în Palatul Învățământului, Științei și Culturii, sediul central al Fundației România de Măine și al Universității Spiru Haret.

La sosire, în acordurile imnului studentesc „Gaudeamus”, intonat de corul Facultății de Muzică, înaltul oaspete a fost întâmpinat de prof. univ. dr. Aurelian BONDREA, președintele Fundației România de Măine, rectorul Universității Spiru Haret, care i-a adresat urări de bun-venit.

După un scurt discurs rostit de rectorul Universității, s-a desfășurat festivitatea inaugurării Palatului Învățământului, Științei și Culturii, în prezența Președintelui României, domnul Ion Iliescu.

Înaltul oaspete a fost invitat în somptuoasa Sală a Senatului universitar, pentru a i se conferi prestigiosul titlu academic. Întâmpinați de aplauzele celor prezenți, oaspeții au salutat asistența. prof. univ. dr. Aurelian BONDREA, rectorul Universității Spiru Haret, a rostit tradiționalul **Laudatio** și, în baza hotărârii Senatului universitar, i-a fost conferit domnului Ion ILIESCU titlul de **Doctor Honoris Causa al Universității Spiru Haret**. Asistența a aplaudat îndelung momentul decernării acestui titlu. După care prof. univ. dr. Aurelian BONDREA a spus: **„Stimate domnule Președinte, în numele Senatului Universității Spiru Haret, vă rog să-mi permiteți să vă felicit în modul cel mai călduros și să vă urez multă sănătate, viață lungă, succese depline în nobile activități, plină de responsabilitate, pe care o desfășurați pentru binele țării și al poporului român. Vă adresez rugămintea, domnule Președinte, de a lua cuvântul în această onorantă și fericită împrejurare pentru noi toți”**.

A luat apoi cuvântul distinsul laureat. Asistența a aplaudat în repetate rânduri.

Însoțit de prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, acad. Răzvan Theodorescu, ministrul Culturii și Cultelor, prof. univ. dr. Rodica Stănoiu, ministrul Justiției, profesor la Universitatea Spiru Haret, membru al Senatului Universitar, de ceilalți oaspeți, Președintele Ion ILIESCU a vizitat Palatul Învățământului, Științei și Culturii, precum și standul Editurii Fundației România de Măine și cel al revistei *Opinia națională*.

După această secvență, înaltul oaspete a fost solicitat, de mulți dintre cei prezenți, să le acorde autografe pe lucrările pe care domnul Ion ILIESCU le-a publicat în anii din urmă, în limba română și în câteva limbi de circulație internațională. Acestor solicitări, Președintele României le-a răspuns cu plăcere.

Înainte de încheierea vizitei, Președintele României a răspuns întrebărilor pe care i le-au adresat ziaristii, reprezentând principalele posturi de televiziune, ziare cotidiene și reviste.

Președintele României, domnul Ion ILIESCU, a acordat un interviu Televiziunii România de Măine

• **Domnule președinte, vă mulțumim pentru amabilitatea de a acceda postului de televiziune România de Măine această exclusivitate după ceremonia la care ați fost investit cu titlul de Doctor Honoris Causa al Universității Spiru Haret din București. Prima întrebare privește educația. În condițiile începutului de mileniu și ale globalizării, educația este una din provocările acestui proces. Cum vedeți mijloacele României de a se racorda la această cerință?**

– Educația se situează în centrul proceselor de adaptare a societății românești la tendințele contemporane de dezvoltare. Secolul XXI este marcat printr-o dinamică a dezvoltării fără precedent. De fapt, este o tendință care s-a remarcat încă din a doua jumătate și ultimele decenii ale secolului XX. O dinamică imprimată de noile tehnologii, mai ales de tehnologia informațională care a mărit viteza de propagare a cunoștințelor și al informațiilor economice-sociale la scară globală. După datele statistice vehiculate și în reuniunile internaționale, în decurs de 50 de ani economia mondială s-a amplificat de 7 ori. Deci, pe o perioadă de numai 50 de ani s-a amplificat de 7 ori bogăția lumii. N-a existat așa ceva în toată istoria civilizației. Deci, este un fenomen exponențial al dezvoltării pe toate planurile, în centrul căruia se află noile tehnologii, tehnologia informațională și aceasta dă societății în care am intrat în secolul XXI caracterul de societate a cunoașterii. O societate în care cunoștințele, care întodeuna au fost un factor, un vector al dezvoltării, devin însă factorul determinant al dezvoltării. De aceea educația se situează în centrul acestui proces pentru că ritmul dezvoltării, al amplificării cunoștințelor și al informațiilor vehiculate presupune și o pregătire corespunzătoare, nu doar a unui segment al societății, ci a societății în întregul ei. E adevărat, pe de o parte, avem o tradiție bună, avem premise bune, un învățământ care s-a afirmat de-a lungul timpului ca un învățământ de valoare și care ne-a făcut compatibili cu lumea, lucru care se reflectă și în felul în care se prezintă tinerii noștri. Tinerii de excepție, sigur, tinerii de elită ai școlii noastre, tinerii olimpici, studenții, tinerii specialiști care își găsesc oricând cu ușurință loc și adaptare. Este un fenomen negativ, pe de o parte, acest exod de creiere, dar este și o verificare a

potențialului intelectual al societății românești, al școlii românești care creează oameni de valoare, apți, capabili să se adapteze acestor cerințe. Dar, sigur, nu ne putem mulțumi cu ceea ce avem. Dezvoltarea contemporană impune și școlii ritmuri noi de adaptare. Nu numai o dotare corespunzătoare – și aici, fără îndoială, că noi avem un handicap și trebuie să facem eforturi ca să asigurăm dotarea corespunzătoare a școlii –, dar, în același timp, și un conținut dinamic. Prin aceasta, amplificarea cunoștințelor trebuie să ducă la adaptarea și a programelor de învățământ, și a disciplinelor, astfel încât să dea tinerilor încărcătura necesară și fundamentul esențial pentru adaptare la noile cunoștințe. Și aici e un mare pericol! Există pericolul ca datorită amplificării cunoștințelor să se promoveze specializări din ce în ce mai înguste ale cunoștințelor, ceea ce poate să devină un handicap, pe de o parte, iar pe de altă parte, tinerii să devină tributari noilor tehnologii – calculatorul și Internet-ul – și dacă l-ai scos din lumea acestor instrumente, el rămâne dezarmat. Deci, pregătirea fundamentală, clasică într-un fel, dar științifică fundamentală, îmbinată cu adaptarea la noile tendințe, noile cunoștințe este o treabă, nu simplă, pentru că, în mod fatal, învățământul are o inerție mare ca sistem față de sistemul general economic și de sistemul tehnologic de dezvoltare.

• **În contextul unei asemenea prezentări foarte dense din partea dvs., cum vedeți, domnule președinte, poziția învățământului particular universitar din țara noastră?**

– Este o componentă nouă, de după revoluția din decembrie, în spectrul general al învățământului românesc, apariția învățământului privat universitar. Sigur că a fost și un element spontan și, de aici și aleatoriu al dezvoltării acestui învățământ privat. A fost o explozie care risca să ducă la o slăbire a substanței. Eu cred că există un proces, de acum, de așezare și a învățământului privat alături de cel de stat. Este o competiție utilă și necesară pentru promovarea tocmai a valorilor și a calității. Eu sper ca ele să-și găsească echilibrul necesar și să se stimuleze reciproc, învățământul public cu învățământul privat, pentru a da calitatea superioară, de care vorbeam, necesară învățământului.

• **Televiziunea România de Măine este singurul post universitar până în momentul de față pe piața audio-vizualului românesc**

și, deși este televiziune privată, are în structura sa de redacții și o redacție de știință, și o redacție culturală. Cum vedeți dvs., ca om de știință și de cultură, introducerea acestor domenii în programele de televiziune, știut fiind faptul că în conformitate cu strategia dezvoltării durabile, cu provocările accesului în Uniunea Europeană, știința și cultura sunt căile, pașapoartele de intrare și către viitor și către lumea europeană?

– Este una din marile scindări la care am încercat să mă refer și în expunerea mea cu prilejul ceremoniei recente, și anume, acest pericol al invadării tuturor sferelor vieții sociale, inclusiv a domeniului învățământului, culturii, a climatului intelectual, comercializarea a tot ceea ce se face în societate. Adică, această tentație a extensivității unor aspecte ale economiei de piață spre societate în general. Și pericolul cel mare de care vorbeam, tentația spre deculturizare. Ceea ce menționați este, într-adevăr, un mare handicap al posturilor de televiziune publice și private care răspund unei tentații de a avea succes comercial. Și atunci, succesul facilului, răspunsul numai la manifestările de suprafață, de senzație, de distracție, de tip liberal, și mai puțin preocupat pentru ceea ce poate și trebuie să devină asemenea instrumente de comunicare în masă, care să înlesnească, să faciliteze oamenilor accesul la sursele cunoașterii, la tot ceea ce se întâmplă. Acesta este într-adevăr cel mai spectaculos lucru în societatea de astăzi, nu toate aparițiile facile în planul unei culturi discutabile și al unor creații artistice la fel de discutabile. Ceea ce este spectaculos în lumea de astăzi este amplificarea aceasta fără precedent a cunoștințelor, a cunoașterii, a pătrunderii omului în infinitul necunoscutului. Asta ar trebui să constituie arta oamenilor de media: să știe să atragă atenția, să suscite interesul pentru această aventură a omului în domeniul cunoașterii, care conferă o nouă dinamică dezvoltării noastre.

• **Vă mulțumesc profund pentru timpul acordat Televiziunii România de Măine și pentru cuvintele calde și de profunzime pe care i le-ați acordat. Vă mulțumim, domnule Președinte!**

Corneliu TOADER

Conferirea titlului academic

DOCTOR HONORIS CAUSA AL UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET

Excelenței Sale, domnului ION ILIESCU, Președintele României

Întâmpinare caldă

Împreună cu membri ai Senatului Universității Spiru Haret

Solemnitatea decernării titlului academic

Alocuțiunea domnului prof.univ.dr. Aurelian BONDREA, rectorul Universității Spiru Haret

(Continuare din pag.1)

2. Devotat acestui crez, urmând tradiția școlii românești de sociologie, domnul Ion Iliescu, spirit pătrunzător și om politic matur, a înțeles că o reformă socială temeinică nu se poate înfăptui fără un studiu prealabil atent al realității, sociologia contribuind decisiv la întemeierea științifică și eficacitatea acțiunii sociale.

În acest sens, merită subliniate contribuțiile științifice remarcabile ale Președintelui Ion Iliescu la analiza proceselor complexe ale tranziției din România, în contextele largi ale globalizării și ale integrării țării noastre în structurile Uniunii Europene și ale NATO. Studiile, articolele, comunicările, lucrările de anvergură precum *Revoluție și reformă, Încotro societatea românească?*, *Renașterea speranței*, dar și vasta activitate managerială au demonstrat atât vocația de cercetător, analist și fin observator al vieții sociale, cât și dorința continuă, tenace de a promova inovația, de a contribui la schimbare, progres, la bunăstarea generală.

În acest context, se cuvine a fi evidențiată inițiativa Președintelui Ion Iliescu de elaborare a unei *Strategii a Dezvoltării Durabile a României – Orizont 2025*, care își propune să releve interdependența dintre componentele economice, sociale și de mediu, ceea ce conferă dezvoltării durabile un conținut mult mai profund și mai amplu.

Obiectivele prioritare ale acestei strategii se referă la reducerea decalajelor economice și sociale care despart România de țările dezvoltate, la restructurarea, reînnoirea, modernizarea, creșterea competitivității, la combaterea sărăciei, la constituirea unei puternice clase de mijloc, ca element de stabilitate și prosperitate socială și la crearea unor noi structuri de solidaritate și coeziune socială.

3. Din perspectiva sociologiei politice și a relațiilor internaționale, dar având în vedere și vocația prospectivă a sociologiei, domnul Președinte Ion Iliescu a fost constant preocupat de viitorul omenirii, de descifrarea problemelor pe care le ridică globalizarea, ca fenomen obiectiv care s-a manifestat, cu intensități variabile, în decursul timpului.

În prezent, prin multiplele sale forme de exprimare, globalizarea are, pe de o parte, un efect integrator sub aspect tehnologic, economic și social pentru toate statele lumii, care devin tot mai interdependente, și, pe de altă parte, oferă șansa istorică a reducerii decalajelor dintre țări, îndeosebi prin extinderea rapidă a tehnologiilor de vârf. Este vorba îndeosebi de tehnologiile informației și comunicațiilor, specifice societății bazate pe cunoaștere.

Menționăm, în această direcție, contribuția domnului Ion Iliescu în fundamentarea solidă a conceptului de management strategic, bazat pe o scară a priorităților, în cadrul cărora acțiunile în domeniul educației și al creării structurilor instituționale ale societății informaționale ocupă un loc primordial. De altfel, din inițiativa Președintelui Ion Iliescu a fost elaborată *Strategia Societății Informaționale*, adoptată de Guvernul României în anul 2002.

Lucrările *Probleme globale. Creativitate, România în Europa și în Lume, Integrare și globalizare. Viziunea*

românească reprezintă contribuții originale, de o deosebită valoare pentru înțelegerea marilor „sfidări” cărora trebuie să le facă față omenirea la începutul mileniului III.

Integrarea României în Uniunea Europeană este abordată de Președintele României prin prisma respectării interesului național și a păstrării identității proprii, chiar dacă o serie de prerogative ale suveranității sunt preluate la nivel comunitar.

4. Domnul Președinte Ion Iliescu a probat, de-a lungul vieții sale, că este un prieten și susținător constant și apropiat al oamenilor de la catedră, care fac efortul de a crea starea de spirit în rândul tineretului studios, capabilă să dea semnalul înnoirilor, al schimbărilor, al progresului economic și social al României.

5. Domnul Ion Iliescu s-a dovedit un desăvârșit cunoscător al relațiilor sociale, demonstrând că are harul cunoașterii psihologice a oamenilor și darul de a stabili cu ei relații directe, de reciprocă încredere. Excelența Sa a avut capacitatea de a fi un exponent al celor mulți, le-a înțeles problemele și a intrat în dialog sincer și deschis.

În același timp, în calitate de

Președinte al României, domnul Ion Iliescu a exercitat cu înaltă responsabilitate

funcția de mediere între puterile statului,

precum și între stat și societate, veghind la

respectarea Constituției și la buna

funcționare a autorităților publice. A fost

întotdeauna adeptul dialogului, al

deschiderii, toleranței și reconcilierii. Dacă

momentele de cumpănă prin care a trecut

țara noastră în timpul evenimentelor din

decembrie 1989 și după au putut fi depășite,

un merit de neîntâlnit l-a avut Președintele

Ion Iliescu.

6. În final, dar nu în ultimul rând, trebuie subliniate calitățile umane deosebite ale personalității pe care o omagiam. Vocația creatoare, tenacitatea, echilibrul, diplomația, spiritul de înțelegere și toleranță, deschiderea spre oameni, onestitatea, corectitudinea și modestia sunt doar câteva dintre nobilele trăsături ale omului Ion Iliescu, care s-au manifestat în

diferite împrejurări ale vieții și activității sale, ilustrând o personalitate deosebită, de aleasă noblete umană și spirituală. Profilul moral aparte a determinat prețuirea, respectul și stima de care se bucură OMUL Ion Iliescu în rândul celor mai largi și diverse categorii sociale.

Putem conchide, fără teama de a greși, că specialistul, analistul, omul politic Ion Iliescu au influențat istoria sfârșitului și începutului de secol românesc. Om al dialogului, deschis și comunicativ, gânditor profund și specialist recunoscut, posesor al unei prodigioase experiențe politice, domnul Ion Iliescu reprezintă un simbol și un reper al timpului istoric pe care îl trăim.

Distinsă asistență,

Este o mare onoare și bucurie să putem primi în rândul comunității noastre academice pe Excelența Sa, domnul Ion Iliescu, Președintele României. Membrii Senatului Universitar li se adaugă o personalitate de prim rang în domeniul vieții științifice, culturale și politice din România, promotor neobosit al valorilor naționale în lume.

Conferirea titlului de Doctor Honoris Causa al Universității Spiru Haret constituie meritul și modestul nostru gest de recunoaștere a unei personalități remarcabile, a unei opere valoroase și a unei activități prodigioase depuse în folosul binelui public.

Vă mulțumesc.

În numele Facultății de Sociologie-Psihologie și al Institutului de Sociologie și Opinie Publică,

Prof. univ. dr.
Aurelian BONDREA
Rectorul Universității Spiru Haret

București,
24 iunie 2003

Alocuțiunea domnului Ion ILIESCU, Președintele României

(Continuare din pag.1)

Se apreciază – și aceasta pe bună dreptate, în baza unei realități nu doar virtuale, ci și a unei practice – că, o dată cu noul secol și mileniu, omenirea a intrat într-o veritabilă și accelerată epocă a cunoașterii. Evident că, vrând nevrând, suntem parte a acestui fenomen și este de dorit să fim nu doar obiect al lui, ci, pe cât se poate, și subiect. La fel ca și în istorie, de altfel, unde raporturile dintre factorul subiectiv și obiectiv devin extrem de fluide și își amplifică determinările. Spun aceasta, pentru a sublinia și în acest fel nevoia de structurare a învățământului, după metode și modele care să inducă în societate un grad sporit de cunoaștere și să confere acesteia un rol exponențial.

Din această perspectivă, socotesc ca total neproductivă viziunea conform căreia economia de piață ar trebui să conducă neapărat la o așa-zisă societate de piață, iar educația, știința și învățământul, respectiv cultura, creația în general, ar fi doar niște simple și conjuncturale mărfuri de consum, aflate în general la discreția jocului de piață și căzând, deci, în alatoriu și efemer.

Această încercare de transfer a culturii de piață din sfera economicului în sfera culturii propriu-zise este un nonsens, la fel ca și politica făcută fără convingere, la fel ca și incompatibilitatea dintre responsabilitate și absența acesteia. Consecința la care trebuie să ne gândim și pe care trebuie să-o prevenim este aceea că, pe fondul dificultăților economice și sociale ale tranziției, se profilează unul din pericolele cele mai grave la adresa democrației și a dezvoltării – deculturizarea.

Și asta în epoca Internet-ului, a supremației mijloacelor electronice de comunicare, în epoca în care, nevoiți fiind să recuperăm decalaje vechi de dezvoltare, trebuie să punem și bazele societății cunoașterii, pentru a ne putea alinia valorilor moderne ale progresului și civilizației.

Se subînțelege că un rol esențial în această privință, inclusiv sub raportul investiției, revine încă statului, dar tot la fel de adevărat este și faptul că societatea, în ansamblul său, mediul intelectual, în

primul rând, constituie tot atâția factori de responsabilitate și implicare în operația extrem de complexă a așezării învățământului și educației, a culturii, pe un teren cât mai fertil și mai favorabil creației. Cred că a sosit timpul să ne punem în mod echilibrat problema unei redresări organice; redresare prin economie socială de piață, dar și redresare prin învățământ și educație, prin cultură.

O viziune echivocă și fragmentaristă n-ar duce la altceva decât la noi dezechilibre și chiar la marginalizări. Spun aceasta gândindu-mă că, mai cu seamă acum, cultura – ca patrimoniu acumulat – și capacitatea de creație intelectuală a unui popor au un rol decisiv, atât din perspectiva dezvoltării durabile – ținta de predilecție a oricărei națiuni –, cât și din perspectiva proceselor de integrare și globalizare, cu toate șansele și oportunitățile pe care acestea le aduc, dar și cu noi sfidări, inclusiv deculturizarea, de care am amintit.

Referitor la dezvoltarea durabilă, cunoașteți că, nu cu mult timp în urmă, am inițiat elaborarea unei Strategii Naționale care să acopere un orizont de timp de aproximativ 25 de ani. Personal, am văzut și văd rațiunea unui asemenea demers în nevoia de articulare la dimensiuni naționale a unui proiect capabil să răspundă atât schimbărilor de mediu economic, conjuncturilor interne și externe, constrângerilor survenite în virtutea propriei noastre evoluții, cât și celor generate de noul statut al României, acela de membru cu drepturi depline al comunității europene și euro-atlantice.

Prin această strategie – pe care o văd finalizată spre mijlocul anului viitor – cred că putem să ajungem la formarea unei adevărate alianțe naționale, în măsură să asigure continuitatea, coerența și consistența procesului de dezvoltare economică și socială, independența – sau, mai exact spus – decuplarea lor de ciclurile electorale, crearea și păstrarea consensului în privința obiectivelor de fond ale evoluției economice și societății românești.

Sunt trei principale componente ale acestei strategii și ele se află într-o interdependență multifuncțională. Componenta economică, cea socială și cea de mediu sau ecologică – aceasta din urmă având o relevanță deosebită, dacă ne gândim că, pentru contracararea sfidărilor de egoism economic și a efectelor catastrofelor naturale, a fost lansat și un nou concept în materie de dezvoltare, și anume **eco-economia**. Unii vorbesc chiar de o ecologie morală și socială care vizează mai cu seamă politica, atitudinea cetățenească și schimbarea de mentalitate.

Cert este că, prin oricare din componentele sale, dezvoltarea durabilă este un răspuns la cele mai multe din problemele contemporaneității. Văzută ca proces în derulare, dar și ca obiectiv-țintă, ea este și un răspuns la cerințele și frământările societății românești. Din acest motiv și încă din multe altele, am considerat necesar să începem elaborarea strategiei de care aminteam. Unii se vor întreba, poate, de ce pe un orizont atât de larg – de circa 25 de ani – și de ce acum sau tocmai acum?

Voi răspunde succint că acesta este momentul cel mai propice, întrucât suntem pe un segment de timp favorabil, atât din punct de vedere al evoluției economice și sociale din ultimii trei ani, cât și din punct de vedere al șanselor și oportunităților integrării europene și euro-atlantice, care au trecut de stadiul aproximărilor, în calcul intrând doar o chestiune de timp și, bine înțeles, de seriozitate în abordarea și aprofundarea reformelor din economie și societate. Pe de altă parte, cred că am acumulat o bună experiență a consensului, care trebuie continuat și aprofundat pe chestiuni și obiective vitale.

E suficient să amintesc în acest sens elaborarea încă din 1990 a *Strategiei de tranziție spre economia de piață*, urmată mai târziu de *Strategia privind integrarea europeană și de Strategia Societății Informaționale*.

Cred că pe partea pozitivă a tranziției s-au acumulat suficiente elemente de sprijin pentru un optimism fie și ponderat, dar catalizator de energii și idei creatoare. Pe partea cealaltă, desigur, avem de înfruntat încă multe tare, între care generalizarea sărăciei, corupția, birocrăția, in justiția și altele ne afectează în modul cel mai profund.

Nu pot fi de acord cu cei care susțin că acestea sunt un inevitabil pojar economic și social care însoțește tranziția și ca atare trebuie să-l contemplăm cu resemnare. Corupția, așa cum am mai spus, este un nemeritat și amar impozit pe care îl plătește omul cinstit, pentru a deveni și mai sărac decât este. Nu-mi fac iluzii în această privință. Trebuie să acționăm mai rapid și mai unitar, în respectul legii, pentru frânarea rețelilor obiceiului și a egoismului indecent care ne afectează evoluția și induc în mecanismul social disfuncționalități și perturbări dintre cele mai costisitoare.

În ceea ce privește orizontul de circa 25 de ani, cu etapizările de rigoare, cred că am răspuns deja. Am în vedere însă și o nume relație, un anume coeficient de particularitate care, în dimensiunea de timp proiectată, ne relevă, în primul plan, ca beneficiar, dar și ca factor direct implicat, noile generații, tinerii care cresc și se formează în ambianța construcției valorilor economice de piață și a criteriilor ei de eficiență și randament. Și poate că mai mult decât orice, dezvoltarea durabilă rămâne strâns legată de tânără generație, care este un extraordinar potențial de resurse.

Nu întâmplător tinerii olimpici români se afirmă în plan european și mondial, în multe domenii ale științei și tehnicii de azi. Aceasta este nota de confirmare a valorii învățământului românesc, dar și a înzestrării tinerilor noștri. Există, e-adevărât, și fenomenul hemoragiei de creiere, dar eu sunt convins că, în perspectiva dezvoltării durabile, cei mai mulți dintre ei își vor regăsi locul cuvenit în economie și societatea românească.

Indiscutabil, dezvoltarea durabilă, cu toate componentele și determinările ei, rămâne în mod natural legată de școală, de învățământ. Aici sunt laboratoarele de inteligență ale viitorului și tot de aici pornesc și se afirmă noile generații. Aici se învață a gândi și a acționa responsabil, cu folos. În bună măsură, cheia solidarității sociale și a coeziunii naționale se află în mâinile școlii. Tot de aici cred că trebuie să începem să redescoperim și ideea de muncă, de asumare a responsabilității față de propriul destin, precum și față de destinul general. Aceasta este de fapt și una din valorile de referință ale modelului economic și social european spre care convergem.

Onorată asistență,

Subliniind, sumar, cele trei componente ale dezvoltării durabile, îmi dau seama că există și o a patra, deducibilă din cele trei: componenta culturală. Dacă vreți, ea este aspectul global al problemei. Și astfel ajungem la epicentrul ei, care este învățământul, în sistem public sau particular. Nu există sau n-ar trebui să existe nici o contradicție între acestea, dacă în amândouă se profilează, fie chiar și concurențial, un dialog de substanță, deschis, liber de orice dogme și prejudecăți, pe problematici majore care privesc instrucția și educația, investiția de spirit.

Cred că trebuie să refuzăm ideea unui așa-zis **învățământ de piață**, sinonim al acelei așa-zise **culturii de piață** – care n-ar face altceva decât să inducă frustrări și dezechilibre în rândul noilor generații, perpetuând astfel fazele de început ale tranziției și chiar sufocând-o prin tentația acumulării primitive de capital – și să conchidem că, indiferent de profil, menirea învățământului și a slujitorilor săi rămâne una de pionierat: explorează, îmbogățește și însuflețește conștiința, dar, în același timp, formează și conduite. Adică exact ceea ce exprimă și solicită, în componenta sa culturală, dezvoltarea durabilă.

Vă urez să fiți parte activă a acestui proces de care depinde soarta fiecăruia și a națiunii întregi.

Vă mulțumesc, încă o dată, pentru conferirea înalțului titlu și vă rog să mă considerați, cel puțin sufletește, un apropiat al dumneavoastră, al tuturor. Vă adresez, cele mai bune gânduri și urări de bine.

Vă mulțumesc pentru atenție.

